

JOH. KÄIS

Õpilase arvutusvihk

1. õppeaasta

2. VIHK

(Pärast jõulusid I—IX töönal)

$$2 \cdot 4 = 8$$

(Õpilase nimi)

Algkool

NELJAS TRÜKK

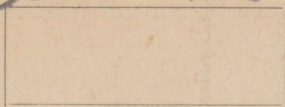
K. K.-Ü. „TÖÖKOOLI“ KIRJASTUS
TALLINN, 1939

Haridusministeeriumi poolt lubatud.

**Tühjad leheküljed on õpilasele
iseseisvaks tööks —**

näit. arvutamiseks „Arvutuskaartide“ abil jne.

Keeleline korrektor Joh. Tamm.

(Nimi)

(Kuupäev)

Jõulukingid.

22.15

1) Linda sai jõuluõhtul õunu —

emalt:	6	4	5	7	3	4
ja tädilt:	2	3	3	3	4	5

Linda sai kokku: õuna

2) Ka Enn sai jõuluõhtul

õunu:	9	7	6	10	8	9	tükki
Esimesel pühal oli tal alles:	4	3	4	7	3	5	õuna

Ära söödud oli: õuna

3) $\begin{array}{r} 2 \\ 3 \end{array}$ $\begin{array}{r} 3 \\ 4 \end{array}$ $\begin{array}{r} 3 \\ 6 \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \\ 7 \end{array}$ $\begin{array}{r} 5 \\ 3 \end{array}$

4) $\begin{array}{r} 3 \\ 7 \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \\ 6 \end{array}$ $\begin{array}{r} 1 \\ 8 \end{array}$ $\begin{array}{r} 7 \\ 2 \end{array}$ $\begin{array}{r} 4 \\ 3 \end{array}$

5) $\begin{array}{r} 9 \\ -5 \end{array}$ $\begin{array}{r} 7 \\ -2 \end{array}$ $\begin{array}{r} 10 \\ -4 \end{array}$ $\begin{array}{r} 8 \\ -3 \end{array}$ $\begin{array}{r} 6 \\ -4 \end{array}$

6) $\begin{array}{r} 10 \\ -7 \end{array}$ $\begin{array}{r} 9 \\ -4 \end{array}$ $\begin{array}{r} 5 \\ -4 \end{array}$ $\begin{array}{r} 8 \\ -6 \end{array}$ $\begin{array}{r} 9 \\ -7 \end{array}$

7) $\begin{array}{r} 10 \\ -3 \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \\ +5 \end{array}$ $\begin{array}{r} 9 \\ -2 \end{array}$ $\begin{array}{r} 10 \\ -8 \end{array}$ $\begin{array}{r} 3 \\ +4 \end{array}$

8) $\begin{array}{r} 7 \\ -5 \end{array}$ $\begin{array}{r} 6 \\ +3 \end{array}$ $\begin{array}{r} 9 \\ -7 \end{array}$ $\begin{array}{r} 5 \\ +4 \end{array}$ $\begin{array}{r} 10 \\ -6 \end{array}$

9) $2 + 5 + 1 =$

10) $9 - 2 - 4 =$

11) $6 + 2 - 5 =$

$3 + 4 + 2 =$

$7 - 5 - 2 =$

$8 - 7 + 6 =$

$1 + 3 + 5 =$

$8 - 3 - 4 =$

$2 + 5 - 3 =$

$2 + 4 + 3 =$

$10 - 6 - 3 =$

$9 - 4 + 2 =$

$4 + 3 + 3 =$

$9 - 5 - 2 =$

$3 + 4 - 5 =$

(Nimi)

(Kuupäev)

Väike ehitusmeister.

1) Aadul oli puuklotse —

punaseid:	12	16	7	4	10	5	tükki
ja rohelisi:	6	4	12	11	9	13	tükki

See on kokku: klotsi

2) Aadu võttis torniehi-

tamiseks klotse:	16	18	17	14	15	20	tükki
Neist jäi järele:	3	6	2	3	4	8	tükki

Aadu seadis torni: klotsi

3)	$\begin{array}{r} 14 \\ \underline{5} \end{array}$	$\begin{array}{r} 6 \\ \underline{12} \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ \underline{7} \end{array}$	$\begin{array}{r} 4 \\ \underline{16} \end{array}$	4)	$\begin{array}{r} 13 \\ \underline{4} \end{array}$	$\begin{array}{r} 7 \\ \underline{12} \end{array}$	$\begin{array}{r} 15 \\ \underline{3} \end{array}$	$\begin{array}{r} 8 \\ \underline{10} \end{array}$
----	--	--	--	--	----	--	--	--	--

5)	$\begin{array}{r} 17 \\ \underline{-4} \end{array}$	$\begin{array}{r} 19 \\ \underline{-12} \end{array}$	$\begin{array}{r} 16 \\ \underline{-3} \end{array}$	$\begin{array}{r} 20 \\ \underline{-7} \end{array}$	6)	$\begin{array}{r} 18 \\ \underline{-13} \end{array}$	$\begin{array}{r} 15 \\ \underline{-4} \end{array}$	$\begin{array}{r} 19 \\ \underline{-16} \end{array}$	$\begin{array}{r} 20 \\ \underline{-15} \end{array}$
----	---	--	---	---	----	--	---	--	--

7)	$\begin{array}{r} 13 \\ \underline{+6} \end{array}$	$\begin{array}{r} 18 \\ \underline{-6} \end{array}$	$\begin{array}{r} 14 \\ \underline{+3} \end{array}$	$\begin{array}{r} 19 \\ \underline{-8} \end{array}$	8)	$\begin{array}{r} 4 \\ \underline{13} \end{array}$	$\begin{array}{r} 17 \\ \underline{-14} \end{array}$	$\begin{array}{r} 6 \\ \underline{13} \end{array}$	$\begin{array}{r} 18 \\ \underline{-14} \end{array}$
----	---	---	---	---	----	--	--	--	--

9)	$12 + = 18$	10)	$16 - = 11$	11)	$15 = 12 +$
	$5 + = 16$		$15 - = 4$		$18 = 5 +$
	$13 + = 17$		$18 - = 15$		$14 = 2 +$
	$7 + = 19$		$20 - = 18$		$17 = 13 +$
	$16 + = 20$		$17 - = 6$		$15 = 16 -$

(Nimi)

(Kuupäev)

Pühade ja uusaasta piltpostkaartide ostmine.

Kaart maksab: 5, 6, 7, 8, 9, 10 senti.

1) $\begin{array}{r} 5 \\ \underline{6} \end{array}$ $\begin{array}{r} 5 \\ \underline{8} \end{array}$ $\begin{array}{r} 7 \\ \underline{6} \end{array}$ $\begin{array}{r} 8 \\ \underline{8} \end{array}$ $\begin{array}{r} 5 \\ \underline{9} \end{array}$	2) $\begin{array}{r} 9 \\ \underline{6} \end{array}$ $\begin{array}{r} 7 \\ \underline{7} \end{array}$ $\begin{array}{r} 8 \\ \underline{7} \end{array}$ $\begin{array}{r} 6 \\ \underline{8} \end{array}$ $\begin{array}{r} 7 \\ \underline{9} \end{array}$
3) $\begin{array}{r} 6 \\ \underline{6} \end{array}$ $\begin{array}{r} 8 \\ \underline{10} \end{array}$ $\begin{array}{r} 9 \\ \underline{5} \end{array}$ $\begin{array}{r} 7 \\ \underline{10} \end{array}$ $\begin{array}{r} 6 \\ \underline{5} \end{array}$	4) $\begin{array}{r} 8 \\ \underline{6} \end{array}$ $\begin{array}{r} 5 \\ \underline{7} \end{array}$ $\begin{array}{r} 6 \\ \underline{7} \end{array}$ $\begin{array}{r} 7 \\ \underline{5} \end{array}$ $\begin{array}{r} 6 \\ \underline{9} \end{array}$

Raha on: 11, 12, 13, 14, 15... senti. Kui palju jääb järele?

5) $\begin{array}{r} 11 \\ \underline{-6} \end{array}$ $\begin{array}{r} 15 \\ \underline{-8} \end{array}$ $\begin{array}{r} 12 \\ \underline{-7} \end{array}$ $\begin{array}{r} 14 \\ \underline{-6} \end{array}$	6) $\begin{array}{r} 17 \\ \underline{-9} \end{array}$ $\begin{array}{r} 15 \\ \underline{-7} \end{array}$ $\begin{array}{r} 13 \\ \underline{-6} \end{array}$ $\begin{array}{r} 14 \\ \underline{-9} \end{array}$
7) $\begin{array}{r} 12 \\ \underline{-5} \end{array}$ $\begin{array}{r} 14 \\ \underline{-7} \end{array}$ $\begin{array}{r} 16 \\ \underline{-8} \end{array}$ $\begin{array}{r} 15 \\ \underline{-6} \end{array}$	8) $\begin{array}{r} 16 \\ \underline{-7} \end{array}$ $\begin{array}{r} 18 \\ \underline{-9} \end{array}$ $\begin{array}{r} 17 \\ \underline{-8} \end{array}$ $\begin{array}{r} 11 \\ \underline{-7} \end{array}$
9) $\begin{array}{r} 6 \\ \underline{8} \end{array}$ $\begin{array}{r} 15 \\ \underline{-9} \end{array}$ $\begin{array}{r} 8 \\ \underline{9} \end{array}$ $\begin{array}{r} 16 \\ \underline{-9} \end{array}$	10) $\begin{array}{r} 5 \\ \underline{9} \end{array}$ $\begin{array}{r} 14 \\ \underline{-8} \end{array}$ $\begin{array}{r} 7 \\ \underline{8} \end{array}$ $\begin{array}{r} 13 \\ \underline{-7} \end{array}$

11) 6+ = 14	12) 15- = 9	13) 13 = 4 +
9+ = 16	13- = 7	11 = 8 +
4+ = 12	16- = 8	15 = 6 +
7+ = 15	12- = 5	16 = 7 +
5+ = 11	17- = 9	14 = 6 +
8+ = 13	14- = 7	12 = 3 +

(Nimi)

(Kuupäev)

Veel piltpostkaarte ja marke ostmas.

Mitu senti maksavad need postmargid kokku?

1) Raha on **15** senti.

Ostan kaardi: 8 10 6 7 9 8 7 10 senti eest

Postmarke ostan: 5 2 5 2 2 2 5 5 senti eest

See on kokku: senti

Mulle jääb veel: senti

2) Ostan postmarke (ühe-, kahe-, viie- ja kümnesendiseid):

5	2	10	1	5	10	2	2	1
2	5	2	10	2	2	10	5	5
1	5	2	5	5	1	2	10	2
<u>10</u>	<u>1</u>	<u>5</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>5</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>10</u>

3) $1 + 2 + 5 =$

$2 + 2 + 10 =$

$5 + 10 + 2 =$

$10 - 2 - 5 =$

$10 - 5 - 1 =$

$10 + 2 + 5 =$

4) $6 + 6 - 4 =$

$7 + 7 + 4 =$

$8 - 8 + 5 =$

$4 + 6 - 7 =$

$5 + 9 + 4 =$

$8 - 3 + 9 =$

5) $9 + 2 - 5 =$

$9 - 8 + 13 =$

$7 + 9 - 14 =$

$6 + 9 + 4 =$

$16 - 7 + 3 =$

$18 - 8 - 6 =$

(Nimi)

(Kuupäev)

Loendan ikka kaugemale.

Kokku

.....senti

1) Loendan 50-st 60-ni ja tagasi. Kirjutan need arvud.

Edasi: 50, 51,

Tagasi: 60, 59,

2) Loendan samuti 60-st 80-ni ja tagasi (mõõtpaelal). Kirjutan need arvud.

Edasi: 60, 61,

71, 72,

Tagasi: 80, 79,

3) Loen edasi ja tagasi kolm arvu. Kirjutan need arvud.

Edasi: 18, 19,; 29,,; 39,,

Tagasi: 20, 19,; 31,,; 41,,

Edasi: 48,,; 69,,; 79,,

Tagasi: 50,,; 71,,; 81,,

(Nimi)

(Kuupäev)

Arvude kirjutamist ja lugemist.

1) Kirjutan järjekorras kõik arvud 45-st kuni 65-ni ja tagasi.

Edasi: 45, 46, 47,

Tagasi: 65, 64,

2) Raamatu vasakpoolsete lehekülgede numbrid on:

2, 4,

3) Raamatu parempoolsete lehekülgede numbrid on:

1, 3, 5,

4) Lehitsen raamatut tagurpidi:

Vasakpoolsed numbrid: 50, 48,

Parempoolsed numbrid: 49, 47,

(Nimi)

Nädalad ja päevad (kalendris).

(Kuupäev)

Nädalas on päeva

| Pühapäev | Esmaspäev | Teisipäev | Kolmapäev | Neljapäev | Reede | Laupäev |

- 1) Käes on: *teisipäev neljapäev esmaspäev kolmapäev*
 Nädala lõpuni
 jääb veel: päeva päeva päeva päeva
- 2) Käes on: *kolmapäev esmaspäev reede*
 2 päeva pärast
 (ülehomme) on: päev päev
 2 päeva tagasi
 (üleile) oli: päev päev päev
- 3) Käes on: *reede kolmapäev teisipäev*
 Pühapäev tuleb: päeva p. p. pärast
- 4) Uusaastast on möödas:
 1 nädal 1 päev; see on päeva
 1 nädal 3 päeva; see on päeva
 1 nädal 5 päeva; see on päeva
 2 nädalat 2 päeva; see on päeva
- 5) Uusaastast on möödas:
 9 päeva; see on nädal päeva
 11 päeva; see on nädal päeva
 13 päeva; see on nädal päeva
 14 päeva; see on nädalat päeva
 15 päeva; see on nädalat päeva

(Nimi)

(Kuupäev)

Nädalas on tööpäeva

1) Panen tähele, kuidas kirjutada numbriga: *esimene, teine...*

Jätkan ise:

Esimene Teine Kolmas Neljas Viies Kuues

1.

2.

2) Töönädal (õpilasel koolinädal):

Esmaspäev on 1. tööpäev. Kolmapäev on tööpäev

Teisipäev on tööpäev. Laupäev on tööpäev

Reede on tööpäev. Neljapäev on tööpäev

3) Nädalas on:

3. koolipäev 5. koolipäev 4. koolipäev

..... päev päev

4) Saan raamatukogust raamatuid lugemiseks:

esmaspäeval kolmapäeval teisipäeval

ja siis jälle: neljapäeval reedel laupäeval

See on: p. pärast p. pärast p. pärast

5) Tööline oli tööl:

1 näd. 2 päeva; s. o. päeva. 1 näd. 4 päeva; s. o. p.

1 näd. 5 päeva; s. o. päeva. 2 näd. 2 päeva; s. o. p.

2 nädalat ; s. o. päeva. 2 näd. 5 päeva; s. o. p.

6) Lapsed käisid pärast uusaastat koolis:

7 päeva; s. o. näd. p. 12 päeva; s. o. näd. p.

9 päeva; s. o. näd. p. 15 päeva; s. o. näd. p.

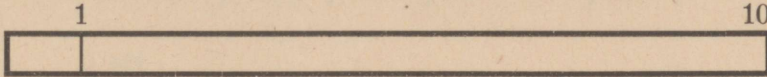
11 päeva; s. o. näd. p. 13 päeva; s. o. näd. p.

(Nimi)

(Kuupäev)

Sentimeeter.

- 1) Jagan selle riba joonlaua abil sentimeetriteks. Teen need üle ühe värviliseks.

Siin on sentimeetrid.

- 2) Mõõdan joonlaua abil sentimeetrites:

Minu pliiats on sentimeetrit pikk.

Minu nimetissõrm on sentimeetrit pikk.

Minu väike sõrm on sentimeetrit pikk.

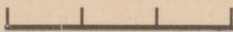
Minu peopesa on sentimeetrit lai.

Minu vaks on sentimeetrit.

Panen tähele: „sentimeeter“ kirjutatakse lühendatult: **cm**

Kirjutan: *cm*

- 3) Mitu sentimeetrit on need jooned? Teen kriipsud ja kirjutan, nagu näidatud.

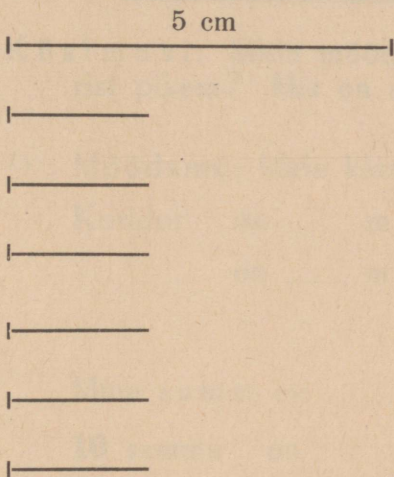
Näidis: 3 cm

(Nimi)

 (Kuupäev)

Sentimeetrid. Mõõtmise mõõtpaelaga.

- 1) Tõmban joonlaua abil pliatsiga jooned: 5, 8, 12, 7, 14, 9, 10 sentimeetrit pikad. Joone pikkuse kirjutan joone keskele.

- 2) Võtan mõõtpaelal: 20, 30, 40, 100 cm.

Minu pea übermõõt on cm (mütsi ümber).

Minu käsivars (küünarnukist keskmise sõrme otsani) on

..... cm pikk. Minu käsi on cm pikk.

Minu rinna übermõõt on cm.

- 3) Paela on tarvis: 60 cm 80 cm 70 cm 50 cm

Lainel on paela: 30 cm 60 cm 20 cm 40 cm

Paela puudub:

(Nimi)

(Kuupäev)

Meeter.**1 meeter on 100 sentimeetrit****Lühidalt: 1 m = 100 cm; 100 cm =**

K ü s i m u s i: Mida mõõdetakse meetriga? Kui palju olen meetrist pikem? Mis on meie klassis meetri pikkune?

1) Mõõdame: Meie klass on m pikk, m lai, m kõrge.

Koridor on m pikk; on m

..... on m pikk; on m

Minu samm on cm. 5 minu sammu on m

10 sammu on m; 20 sammu on m

2) Nöör oli: 2 m 4 m 7 m 3 m 8 m pikk

Talle jätkati: 6 m 5 m 4 m 9 m 7 m

(sõlme ei loe)

Nöör sai: pikk.

3) Kangas oli: 12 m 14 m 13 m 18 m 20 m pikk

Sellest lõigati ära: 6 m 7 m 4 m 9 m 12 m riidet

Järele jäi: riidet.

4) Traati on vaja: 8 m 10 m 11 m 15 m 12 m

Kodus on traati: 5 m 3 m 6 m 8 m 4 m

Traati tuleb osta:

(Nimi)

(Kuupäev)

Meeter; sentimeetrid.

1) Aino tööks on palistada 1 m riide äärt.

Palistatud on juba: 40 cm 60 cm 50 cm 80 cm

Palistada tuleb veel:

Siis on kokku: cm

ehk: 1 m

2) Paela on 1 meeter.

Tiiu lõi kas

sellest endale: 50 cm 30 cm 40 cm 60 cm 70 cm

Järele jäi: paela

3) $50 \text{ cm} + 50 \text{ cm} = 100 \text{ cm} = 1 \text{ m}$

4) $1 \text{ m} - 10 \text{ cm} = \dots \text{ cm}$

$70 \text{ cm} + \dots \text{ cm} = \dots \text{ cm} = 1 \text{ m}$

$1 \text{ m} - 40 \text{ cm} = \dots \text{ cm}$

$80 \text{ cm} + \dots \text{ cm} = 100 \text{ cm} = \dots$

$1 \text{ m} - 70 \text{ cm} = \dots \text{ cm}$

$30 \text{ cm} + \dots \text{ cm} = 100 \text{ cm} = \dots$

$1 \text{ m} - 50 \text{ cm} = \dots \text{ cm}$

$90 \text{ cm} + \dots \text{ cm} = \dots \text{ cm} = \dots$

$1 \text{ m} - 80 \text{ cm} = \dots \text{ cm}$

5) Täiendan meetrini:

20 cm 50 cm 60 cm cm cm

80 cm cm cm 70 cm 40 cm

100 cm

ehk: 1 m

(Nimi)

(Kuupäev)

Kilogramm ehk kilo.

See kaaluviht on 1 kilo.

Küsimusi: Mida ostetakse ja müüakse kilodega (kilogrammidega)? Mitu kilo jaksan tõsta käega? Mitu kilo on minu kehakaal?

1) Kahes kotis on j a h u.

Esimeses on: 3 kilo 5 kilo 2 kilo

Teises on: 2 kilo 4 kilo 5 kilo

See on kokku: kilo

2) Kotis oli suhkrut: 10 kilo 7 kilo 8 kilo 6 kilo
Sellest kulus ära: 4 kilo 3 kilo 6 kilo 5 kilo

Järele jäi: kilo

3) 4 kilo + kilo = 8 kilo

7 kilo + kilo = 12 kilo

5 kilo + kilo = 15 kilo

3 kilo + kilo = 9 kilo

6 kilo + kilo = 12 kilo

4) 10 kilo - kilo = 4 kilo

7 kilo - kilo = 3 kilo

12 kilo - kilo = 3 kilo

9 kilo - kilo = 1 kilo

15 kilo - kilo = 5 kilo

(Nimi)

(Kuupäev)

Kilogramm (k i l o) kirjutatakse lühidalt **kg**

1) Kastis on —

kirjut seepi:	8 kg	4 kg	7 kg	10 kg	6 kg
kollast seepi:	5 kg	9 kg	8 kg	6 kg	7 kg

See on kokku: kg kg

2) Kaubakast kaalub:	16 kg	18 kg	20 kg	19 kg
Kaup kaalub:	12 kg	13 kg	15 kg	15 kg

Tühi kast kaalub: kg kg

3) Üks pakk kaalub:	8 kg	15 kg	14 kg
Teine pakk kaalub:	6 kg	16 kg	12 kg

Teine pakk on $\frac{\text{raskem} \text{ —}}{\text{kergem} \text{ kg}}$ **võrra**

4) Kotis on 20 (15) kilo tangusid. Kaupmees müüb need 3-le ostjale:

$$20 \text{ kg} - 6 - 6 - 8 = 0 \quad 15 \text{ kg} - 4 - 6 - \quad = 0$$

$$20 \text{ kg} - 8 - 7 - \quad = 0 \quad 15 \text{ kg} - 7 - \quad = 0$$

$$20 \text{ kg} - 10 - \quad = 0 \quad 15 \text{ kg} - \quad = 0$$

$$20 \text{ kg} - \quad = 0 \quad 15 \text{ kg} -$$

$$20 \text{ kg} - \quad 15 \text{ kg} -$$

$$20 \text{ kg} - \quad 15 \text{ kg} -$$

(Nimi)

(Kuupäev)

Mütsimeistri juures.

Mütsimeistril on kolme sorti müts:

1) $\begin{array}{r} 2 \quad 3 \quad 5 \quad 3 \quad 2 \\ 6 \quad 3 \quad 4 \quad 5 \quad 5 \\ 4 \quad 6 \quad 4 \quad 7 \quad 4 \end{array}$	2) $\begin{array}{r} 3 \quad 4 \quad 5 \quad 6 \quad 3 \\ 4 \quad 5 \quad 2 \quad 6 \quad 6 \\ 5 \quad 5 \quad 8 \quad 6 \quad 5 \end{array}$
---	---

3)	Tellitud on:	16	19	15	20	17	14	18	mütsi
	Valmis on:	8	13	9	11	9	7	14	mütsi

Tuleb veel teha: mütsi

Liidan enne jämendatud arvud.

4) $\begin{array}{r} 2 \quad 3 \quad 6 \quad 5 \quad 4 \\ 6 \quad 4 \quad 7 \quad 8 \quad 3 \\ 4 \quad 2 \quad 3 \quad 2 \quad 5 \\ 3 \quad 8 \quad 2 \quad 4 \quad 5 \end{array}$	5) $\begin{array}{r} 1 \quad 7 \quad 4 \quad 8 \quad 5 \\ 6 \quad 5 \quad 3 \quad 3 \quad 6 \\ 5 \quad 2 \quad 7 \quad 4 \quad 3 \\ 4 \quad 5 \quad 2 \quad 2 \quad 4 \end{array}$
--	--

Missugused arvud enne liita?

6) $\begin{array}{r} 3 \quad 7 \quad 6 \quad 2 \quad 4 \\ 2 \quad 5 \quad 3 \quad 2 \quad 5 \\ 6 \quad 5 \quad 7 \quad 2 \quad 3 \\ 4 \quad 2 \quad 3 \quad 8 \quad 7 \end{array}$	7) $\begin{array}{r} 2 \quad 3 \quad 9 \quad 6 \quad 4 \\ 5 \quad 8 \quad 4 \quad 6 \quad 7 \\ 4 \quad 3 \quad 3 \quad 3 \quad 2 \\ 5 \quad 2 \quad 1 \quad 4 \quad 3 \end{array}$
--	--

8) $6 + 3 + 7 =$	9) $3 + 2 + 8 =$	10) $2 + 2 + 8 + 4 =$
$8 + 4 + 6 =$	$7 + 3 + 5 =$	$3 + 5 + 4 + 5 =$
$5 + 5 + 8 =$	$4 + 3 + 7 =$	$8 + 3 + 2 + 4 =$
$7 + 8 + 2 =$	$5 + 6 + 4 =$	$7 + 4 + 4 + 3 =$

(Nimi)

(Kuupäev)

Suusatamas.

1) Lapsed lasevad mäest alla rühmades.

Mäe otsas on:	18	16	20	15	17	14	last
Mäest alla sõidavad:	3	5	4	2	3	2	
	4	2	3	5	3	5	
	2	2	4	3	3	2	

Järjekorda ootavad: last

Suusavõistlusel.

2) Klassis on poisse:	19	16	17	20	14	15
Neist ei võistle:	6	7	4	8	5	7

Võistlejaid on:

Arvutan niiviisi (kiirarvutus):

3) 3	4) 5	5) 8	6) 7
+ 4 7	- 3 2	+ 4 12	- 6 1
- 6 1	+ 4	- 3	+ 8
+ 9 10	- 6	- 4	- 9
- 3	+ 8	+ 7	+ 5

7) 12	8) 16	9) 13	10) 15
+ 4	- 7	+ 6	- 14
- 5	- 4	- 11	+ 13
- 6	+ 6	+ 4	+ 2
+ 3	+ 5	+ 8	- 8

(Nimi)

(Kuupäev)

Paigivedu.

1) Metsast tuleb tuua:	12	15	20	17	14	16	18	palki
Nelja hobusega	3	2	3	2	3	3	2	
toodi ära:	2	3	3	3	3	2	3	
	3	4	3	2	2	3	4	
	3	3	2	3	3	4	3	

Metsa jäi veel: palki

Liidan enne ülalt alla, siis järelekatsumiseks alt üles.

2)	2	4	5	3	7	3)	4	2	2	3	2
	6	3	1	8	7		4	6	3	5	9
	4	7	6	3	1		5	6	8	5	3
	5	4	3	2	3		1	2	3	3	1
	1	2	3	1	2		3	3	3	2	3

Lahutan jämendatud arvu enne.

Siin saab lahutada korraga 10.

Kuidas on hõlpsam lahutada?

4)	12 - 6 - 2 =	5)	13 - 6 - 4 =	6)	18 - 9 - 8 =
	14 - 7 - 4 =		17 - 8 - 2 =		13 - 8 - 3 =
	15 - 9 - 5 =		16 - 7 - 3 =		14 - 8 - 2 =
	13 - 6 - 3 =		14 - 5 - 5 =		15 - 3 - 7 =
	16 - 8 - 6 =		13 - 4 - 6 =		15 - 8 - 5 =

7)	5	8)	17	9)	3	10)	2
	+ 7		- 11		+ 4		+ 7
	12		6		7	
	+ 4		- 6		+ 7		+ 9
	16	
	- 8		+ 13		+ 6		- 15

	- 6		+ 7		- 10		- 3

Exhibl. univ. Tart.

(Nimi)

 (Kuupäev)

Loendan veelgi kaugemale.

1) Loendan 80-st 100-ni ja tagasi. Kirjutan arvud.

Edasi: 80, 81,

.....

Tagasi: 100, 99,

.....

2) Loen edasi ja tagasi neli arvu. Kirjutan need arvud.

Edasi: 47, 48,, 58,,, 69,,,

Tagasi: 50, 49,, 61,,, 72,,,

Edasi: 78,,, 89,,, 97,,,

Tagasi: 81,,, 92,,, 100,,,

3) Loendan kahekaupa. Kirjutan saadud arvud.

Edasi: 50, 52, 54,

.....

51, 53,

.....

Tagasi: 80, 78,

.....

(Nimi)

(Kuupäev)

Veel arvude kirjutamist ja lugemist.

1) Kirjutan arvud 75-st kuni 95-ni ja siis tagasi. Loen arve.

Edasi: 75, 76, 77,

.....

Tagasi: 95, 94, 93,

.....

2) Kirjutan raamatu vasakpoolsete lehekülgede numbrid
(mitte üle 100):

Edasi: 60, 62, 64,

.....

Tagasi: 98, 96, 94,

.....

3) Kirjutan raamatu parempoolsete lehekülgede numbrid:

Edasi: 55, 57, 59,

.....

Tagasi: 99, 97, 95,

.....

(Nimi)

(Kuupäev)

Mitu korda? (Kahe korrutamine.)

1) Liidan: $2 + 2 + 2 + 2 + 2 = \dots$

Korrutan: **5 korda** 2 on \dots ; $5 \cdot 2 = \dots$

*Liitmine**Korrutamine*

2) $2 + 2 = \dots$; 2 korda 2 on \dots ; $2 \cdot 2 = \dots$

3) $2 + 2 + 2 = \dots$; 3 korda 2 on \dots ; $3 \cdot 2 = \dots$

4) $2 + 2 + \quad + = \dots$; \dots korda 2 on \dots ; $4 \cdot 2 = \dots$

5) $2 + \quad + \quad + \quad + = \dots$; \dots korda 2 on \dots ;

6) $2 + \quad + \quad + \quad + \quad + = \dots$; \dots korda 2 on \dots ;

7) $2 + 2 + \quad + \quad + \quad + \quad + = \dots$

7 korda 2 on \dots ; $7 \cdot 2 = \dots$

8) $2 + 2 + \dots$

8 korda 2 on \dots ; $8 \cdot \dots = \dots$

9) $2 + 2 + \dots$

9 korda 2 on \dots ; $9 \cdot \dots = \dots$

10) $2 + 2 + \dots$

10 korda 2 on \dots ; $10 \cdot \dots = \dots$

11) $2 \cdot 2 =$ $5 \cdot 2 =$ $7 \cdot 2 =$ $2 \cdot \quad = 4$

$4 \cdot 2 =$ $8 \cdot 2 =$ $9 \cdot 2 =$ $5 \cdot \quad = 10$

$3 \cdot 2 =$ $6 \cdot 2 =$ $10 \cdot 2 =$ $8 \cdot \quad = 16$

(Nimi)

(Kuupäev)

Mitu 2-sendist?

Vahetan 10 senti:

- 1) 10-sendise eest saan 2-sendist
 10 on kaht; lühidalt $10 : 2 =$

$$10 : 2 = 5 \quad \text{loen: } 10 \text{ jagatud } 2\text{-ga on } 5$$

Jagamine

2) 6 on kaht.	Lühidalt $6 : 2 =$	sest $3 \cdot 2 =$
8 on kaht.	$8 : 2 =$	sest $4 \cdot 2 =$
10 on kaht.	$10 : 2 =$	sest $5 \cdot 2 =$
12 on kaht.	$12 : 2 =$	sest $\cdot 2 =$
16 on kaht.	$16 : 2 =$	sest $\cdot 2 =$
14 on kaht.	$: 2 =$	sest \cdot =
18 on kaht.	$: 2 =$	sest \cdot =
20 on kaht.	$: 2 =$	sest \cdot =

- 3) Mitu kaht on 10? $10 : 2 =$
- Mitu kaht on 8? =
- Mitu kaht on 12? =
- Mitu kaht on 16? =
- Mitu kaht on 20? =
- Mitu kaht on 14? =

(Nimi)

(Kuupäev)

Mitu korda? (Viie korrutamine.)

Liidan: $5 + 5 + 5 + 5 = \dots$

Korrutan: **4 korda** 5 on \dots ; $4 \cdot 5 = \dots$

*Liitmine.**Korrutamine.*

1) $5 + 5 = \dots$; \dots korda 5 on \dots ; $2 \cdot 5 = \dots$

$5 + + = \dots$; \dots korda 5 on \dots ; $\dots \cdot 5 = \dots$

$5 + + + = \dots$; \dots korda 5 on \dots ; $\dots \cdot = \dots$

2) Ainol oli hoiukarbis 4 viiesendist raha. Karbis oli \dots senti. *Kuidas arvutan.*

$4 \cdot 5 = \dots$

3) Ema andis Ainole veel 2 viiesendist raha; see on \dots senti.

4) Nüüd oli Ainol hoiukarbis juba \dots senti.

5) $3 \cdot 5 =$ 6) $2 \cdot 5 =$ 7) $8 \cdot 2 =$ 8) $7 \cdot 2 =$

$3 \cdot 2 =$ $6 \cdot 2 =$ $4 \cdot 5 =$ $10 \cdot 2 =$

$2 \cdot 2 =$ $5 \cdot 2 =$ $4 \cdot 2 =$ $9 \cdot 2 =$

9) $3 \cdot 2 = 6$ 10) $\cdot 5 = 10$ 11) $\cdot 2 = 16$ 12) $4 \cdot = 8$

$\cdot 2 = 10$ $\cdot 5 = 20$ $\cdot 2 = 14$ $3 \cdot = 15$

$\cdot 2 = 8$ $\cdot 5 = 15$ $\cdot 2 = 18$ $6 \cdot = 12$

(Nimi)

(Kuupäev)

Jagamine 5-ga.

Vahetan 20-sendise 5-sendisteks.

1) 20-sendise eest saan 5-sendist.

20 on viit; lühidalt $20 : 5 =$

$20 : 5 = 4$ loen; 20 jagatud 5-ga on 4

*Jagamine*2) 10 on viit. Lühidalt $10 : 5 =$; sest $2 \cdot 5 =$ 15 on viit. $15 : 5 =$; sest $\cdot 5 =$ 20 on viit. : 5 =; sest \cdot =3) Mitu viit on 10? $10 : 5 =$; sest $2 \cdot 5 =$

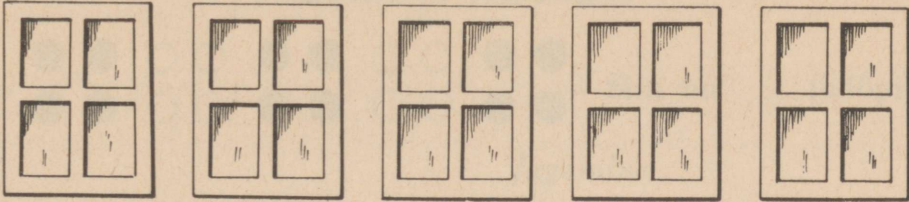
Mitu viit on 20? =; sest =

Mitu viit on 15? =; sest =

4) $10 : 2 =$ 5) $14 : 2 =$ 6) $4 : 2 =$ 7) $20 : 2 =$ $10 : 5 =$ $15 : 5 =$ $14 : 2 =$ $16 : 2 =$ $8 : 2 =$ $6 : 2 =$ $20 : 5 =$ $18 : 2 =$ 8) $6 : 2 = 3$ 9) $8 : = 4$ 10) $20 : = 10$ 11) $18 : = 9$ $4 : = 2$ $12 : = 6$ $16 : = 8$ $20 : = 4$ $10 : = 2$ $15 : = 3$ $14 : = 7$ $10 : = 5$

(Nimi)

(Kuupäev)

Nelja korrutamine.

1) Liidan: $4 + 4 + 4 + 4 + 4 = \dots$

Korrutan: 5 korda 4 on \dots ; $5 \cdot 4 = \dots$

*Liitmine.**Korrutamine.*

$4 + 4 = \dots$; 2 korda 4 on \dots ; $2 \cdot 4 = \dots$

$4 + \dots = \dots$; \dots korda 4 on \dots ; $\dots \cdot \dots = \dots$

$4 + \dots + \dots = \dots$; \dots korda 4 on \dots ; $\dots \cdot \dots = \dots$

$4 + \dots + \dots + \dots = \dots$; \dots korda 4 on \dots ; $\dots \cdot \dots = \dots$

2) Aknal on 4 ruutu. Mitu ruutu läheb: a) 3-le aknale? b) 5-le aknale? *Kuidas arvutan.*

Vastused: a) \dots ruutu.

b) \dots ruutu.

3) $3 \cdot 4 =$ 4) $3 \cdot 5 =$ 5) $6 \cdot 2 =$ 6) $9 \cdot 2 =$

$5 \cdot 2 =$ $4 \cdot 4 =$ $5 \cdot 4 =$ $3 \cdot 2 =$

$2 \cdot 4 =$ $4 \cdot 5 =$ $7 \cdot 2 =$ $8 \cdot 2 =$

Korrutamise kõrval teen ka liitmise:

7) $3 \cdot 5 = 5 + \dots + \dots = \dots$ 8) $4 \cdot 2 =$

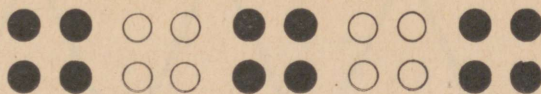
$3 \cdot 2 =$ $4 \cdot 4 =$

$3 \cdot 4 =$ $4 \cdot 5 =$

$2 \cdot 2 =$ $2 \cdot 5 =$

(Nimi)

(Kuupäev)

Jagamine neljaga.

Siin on (nööpi).

Jagamine

- 1) 12 on nelja. Lühidalt $12 : 4 = \dots$; sest $3 \cdot 4 = \dots$
 8 on nelja. $8 : 4 = \dots$; sest $\dots \cdot 4 = \dots$
 16 on nelja. $\dots : 4 = \dots$; sest $\dots \cdot 4 = \dots$
 20 on nelja. $\dots : 4 = \dots$; sest $\dots \cdot 4 = \dots$

Küsimus: Kuidas loen $12 : 4$? $20 : 4$?

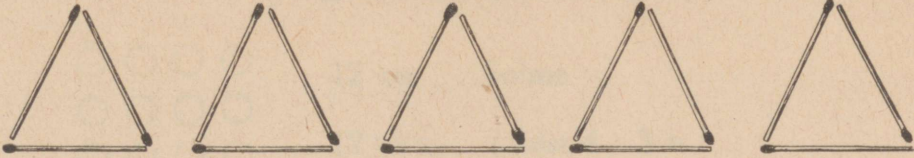
- 2) Mitu nelja on 8? $8 : 4 = \dots$; sest $2 \cdot 4 = \dots$
 Mitu nelja on 12? $\dots : 4 = \dots$; sest $\dots \cdot \dots = \dots$
 Mitu nelja on 20? $\dots : \dots = \dots$; sest $\dots \cdot \dots = \dots$
 Mitu nelja on 16? $\dots : \dots = \dots$; sest $\dots \cdot \dots = \dots$

- 3) $8 : 2 =$ 4) $10 : 5 =$ 5) $6 : 2 =$ 6) $15 : 5 =$
 $8 : 4 =$ $10 : 2 =$ $14 : 2 =$ $18 : 2 =$
 $16 : 2 =$ $12 : 2 =$ $16 : 2 =$ $20 : 5 =$
 $16 : 4 =$ $12 : 4 =$ $16 : 4 =$ $20 : 4 =$

- 7) $12 : 2 = 6$ 8) $\dots : 4 = 4$ 9) $\dots : 2 = 7$ 10) $10 : \dots = 2$
 $\dots : 4 = 3$ $\dots : 2 = 4$ $\dots : 2 = 9$ $12 : \dots = 4$
 $\dots : 5 = 3$ $\dots : 2 = 5$ $\dots : 4 = 5$ $15 : \dots = 5$
 $\dots : 2 = 2$ $\dots : 5 = 2$ $\dots : 5 = 4$ $16 : \dots = 4$

(Nimi)

(Kuupäev)

Kolme korrutamine.

1) Liidan: $3 + 3 + 3 + 3 + 3 = \dots$

Korrutan: 5 korda 3 on \dots ; $5 \cdot 3 = \dots$

*Liitmine**Korrutamine*

$3 + 3 = \dots$; 2 korda 3 on \dots ; $2 \cdot 3 = \dots$

$3 + 3 + = \dots$; \dots korda 3 on \dots ; $3 \cdot 3 = \dots$

$3 + 3 + + = \dots$; \dots korda 3 on \dots ; $4 \cdot = \dots$

$3 + 3 + + + = \dots$; \dots korda 3 on \dots ; $= \dots$

$3 + + + + + = \dots$; \dots korda 3 on \dots ; $= \dots$

- 2) Kaljo sai isalt iga päev 3 senti „tas-
kurahaks“. Kui palju sai Kaljo raha
a) 4 päevaga? b) 6 päevaga?

*Kuidas arvutan.*Vastused: a) \dots senti; b) \dots senti.

3) $2 \cdot 2 =$ 4) $3 \cdot 4 =$ 5) $4 \cdot 3 =$ 6) $5 \cdot 3 =$

$2 \cdot 3 =$ $3 \cdot 2 =$ $4 \cdot 2 =$ $5 \cdot 4 =$

$2 \cdot 5 =$ $3 \cdot 3 =$ $4 \cdot 5 =$ $6 \cdot 3 =$

$2 \cdot 4 =$ $3 \cdot 5 =$ $4 \cdot 4 =$ $6 \cdot 2 =$

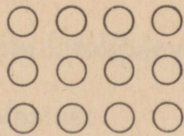
7) $6 \cdot 3 =$ $3 + 3 + + + + =$

$6 \cdot 2 =$ $2 + 2 +$

$5 \cdot 4 =$ $4 +$

(Nimi)

(Kuupäev)

Jagamine kolmega.

12 on kolme

 $12 : 3 = \dots$; sest $4 \cdot 3 = \dots$ Kuidas loen $12 : 3$?*Jagamine*

- 1) 6 on kolme. Lühidalt $6 : 3 = \dots$; $2 \cdot 3 = \dots$
 9 on kolme. $9 : 3 = \dots$; $\cdot 3 = \dots$
 15 on kolme. $: 3 = \dots$; $\cdot \dots = \dots$
 12 on kolme. $: \dots = \dots$; $= \dots$
 18 on kolme. $= \dots$; $= \dots$

- 2) Mitu kolme on 12? $12 : 3 = \dots$; sest $4 \cdot 3 = \dots$
 Mitu kolme on 9? $: 3 = \dots$; sest $\cdot \dots = \dots$
 Mitu kolme on 15? $= \dots$; sest $= \dots$
 Mitu kolme on 6? $= \dots$; sest $= \dots$
 Mitu kolme on 18? $= \dots$; sest $= \dots$

- 3) $6 : 2 =$ 4) $9 : 3 =$ 5) $12 : 2 =$ 6) $16 : 2 =$
 $6 : 3 =$ $10 : 5 =$ $15 : 5 =$ $18 : 2 =$
 $8 : 2 =$ $12 : 4 =$ $15 : 3 =$ $18 : 3 =$
 $8 : 4 =$ $12 : 3 =$ $16 : 4 =$ $20 : 5 =$

- 7) $9 : 3 = 3$ 8) $: 5 = 3$ 9) $: 3 = 6$ 10) $12 : \dots = 4$
 $: 4 = 3$ $: 4 = 4$ $: 4 = 5$ $12 : \dots = 3$
 $: 2 = 3$ $: 3 = 5$ $: 5 = 4$ $12 : \dots = 2$
 $: 3 = 4$ $: 2 = 5$ $: 2 = 8$ $15 : \dots = 3$

(Nimi)

(Kaupäev)

Arvutan liitmisega ja korrutamisega.

1) Mitu koolipäeva on 2-es nädalas?

Vastus: päeva.

2) Mitu tööpäeva on 3-es nädalas?

Vastus:

3) Mitu päeva on 2-es nädalas?

Vastus:

Kuidas arvutan.

1) $6 + 6 =$

$2 \cdot 6 =$

..... + =

..... =

4) Liidan:

Korrutan:

$3 + 3 + 3 =$; $3 \cdot 3 =$ $4 + 4 =$; $2 \cdot 4 =$

$4 + 4 + 4 =$; = $5 + 5 =$; =

$2 + 2 + 2 =$; $6 + 6 =$;

$5 + 5 + 5 =$; $7 + 7 =$;

$6 + 6 + 6 =$; $3 + 3 =$;

5) $2 \cdot 6 =$ 6) $4 \cdot 2 =$ 7) $8 \cdot 2 =$ 8) $4 \cdot 3 =$

$3 \cdot 4 =$ $3 \cdot 6 =$ $5 \cdot 3 =$ $3 \cdot 5 =$

$2 \cdot 7 =$ $4 \cdot 5 =$ $7 \cdot 2 =$ $4 \cdot 4 =$

$5 \cdot 4 =$ $6 \cdot 3 =$ $9 \cdot 2 =$ $3 \cdot 3 =$

9) $\cdot 4 = 8$ 10) $\cdot 5 = 10$ 11) $\cdot 6 = 12$ 12) $2 \cdot = 14$

$\cdot 3 = 6$ $\cdot 1 = 5$ $\cdot 4 = 12$ $6 \cdot = 12$

$\cdot 2 = 6$ $\cdot 3 = 12$ $\cdot 5 = 15$ $6 \cdot = 18$

$\cdot 3 = 9$ $\cdot 2 = 8$ $\cdot 3 = 15$ $4 \cdot = 16$

(Nimi)

(Kuupäev)

Mitu kuut? mitu seitset?

Siin on:

Jagamine

1) 12 on kuut. Lühidalt $12 : 6 = \dots$, sest $2 \cdot 6 = \dots$

18 on kuut. : 6 = , sest $\cdot 6 = \dots$

14 on seitset. : 7 = , sest $\cdot 7 = \dots$

2) Mitu kuut on 18? $18 : 6 = \dots$, sest $\cdot \dots = \dots$

Mitu seitset on 14? : = , sest $\cdot \dots = \dots$

Mitu kuut on 12? = , sest =

3) $12 : 2 =$ 4) $14 : 2 =$ 5) $16 : 2 =$ 6) $18 : 2 =$

$12 : 3 =$ $14 : 7 =$ $16 : 4 =$ $20 : 2 =$

$12 : 4 =$ $15 : 3 =$ $18 : 3 =$ $20 : 4 =$

$12 : 6 =$ $15 : 5 =$ $18 : 6 =$ $20 : 5 =$

7) $16 : 2 = 8$ 8) : 5 = 3 9) : 4 = 5 10) $14 : \dots = 2$

: 3 = 4 : 6 = 2 : 3 = 5 18 : = 9

: 2 = 6 : 3 = 6 : 5 = 4 10 : = 2

: 4 = 4 : 7 = 2 : 6 = 3 9 : = 3

11) : = 2 12) : = 3 13) : = 4 14) : = 5

: = 2 : = 3 : = 4 : = 5

: = 2 : = 3 : = 4 : = 5

(Nimi)

(Kuupäev)

Arvutan liitmisega ja korrutamisega.

1) Vello ostis kaks 8-sendist vihku,

Ta maksis senti.

2) Laine aga ostis 2 värvpliatsit,

9 senti tükk. Laine maksis s.

3) Sulg maksab 4 senti. Kui palju maksab 3 sulge?

Vastus: senti.

Kuidas arvutan.

..... + =

..... · =

..... + =

..... · =

4) Liidan: Korrutan:

$6 + 6 = \dots; 2 \cdot 6 = \dots$

$7 + 7 = \dots; 2 \cdot \dots = \dots$

$8 + 8 = \dots; 2 \cdot \dots = \dots$

$9 + 9 = \dots; 2 \cdot \dots = \dots$

$10 + 10 = \dots; 2 \cdot \dots = \dots$

$3 \cdot 4 = 4 + 4 + 4 =$

$3 \cdot 6 =$

$3 \cdot 5 =$

$4 \cdot 3 =$

$4 \cdot 4 =$

5) $3 \cdot 6 =$

$4 \cdot 5 =$

$6 \cdot 2 =$

$8 \cdot 2 =$

$5 \cdot 2 =$

6) $4 \cdot 2 =$

$7 \cdot 2 =$

$4 \cdot 4 =$

$3 \cdot 5 =$

$3 \cdot 2 =$

7) $3 \cdot 3 =$

$4 \cdot 3 =$

$9 \cdot 2 =$

$2 \cdot 9 =$

$2 \cdot 6 =$

8) $2 \cdot 8 =$

$2 \cdot 5 =$

$3 \cdot 4 =$

$5 \cdot 4 =$

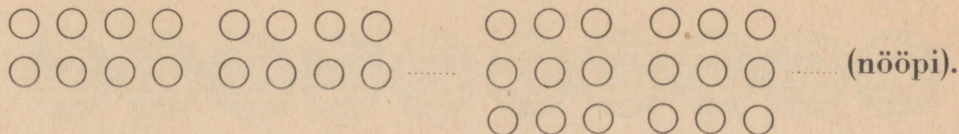
$6 \cdot 3 =$

(Nimi)

(Kuupäev)

Mitu kaheksat? mitu üheksat?

Siin on:

Jagamine

1) 16 on kaheksat. Lühidalt $16 : 8 = \dots$; sest $2 \cdot 8 = \dots$

18 on üheksat. $18 : \dots = \dots$; sest $2 \cdot \dots = \dots$

Kuidas loen $16 : 8$? $18 : 9$?

2) Mitu kaheksat on 16? $16 : \dots = \dots$; sest $\dots \cdot \dots = \dots$

Mitu üheksat on 18? $18 : \dots = \dots$; sest $\dots \cdot \dots = \dots$

3) $8 + 8 =$ $9 + 9 =$ 4) $18 = 2 \cdot$

$2 \cdot 8 =$ $2 \cdot 9 =$ $18 = 9 \cdot$

$8 \cdot 2 =$ $9 \cdot 2 =$ $18 = 6 \cdot$

5) $16 : 2 =$ 6) $18 : 2 =$ 7) $14 : 2 =$ 8) $15 : 5 =$

$16 : 4 =$ $18 : 3 =$ $14 : 7 =$ $15 : 3 =$

$16 : 8 =$ $18 : 6 =$ $9 : 3 =$ $20 : 4 =$

$15 : 3 =$ $18 : 9 =$ $12 : 3 =$ $20 : 5 =$

$12 : 2 =$ $12 : 6 =$ $12 : 4 =$ $20 : 2 =$

9) $2 \cdot 6 = 12$ 10) $\cdot 8 = 16$ 11) $5 \cdot = 10$ 12) $4 \cdot = 12$

$\cdot 7 = 14$ $\cdot 6 = 18$ $4 \cdot = 16$ $5 \cdot = 15$

$\cdot 3 = 15$ $\cdot 9 = 18$ $7 \cdot = 14$ $3 \cdot = 9$

$\cdot 4 = 16$ $\cdot 5 = 20$ $8 \cdot = 16$ $3 \cdot = 18$

$\cdot 2 = 16$ $\cdot 4 = 20$ $6 \cdot = 18$ $9 \cdot = 18$

(Nimi)

(Kuupäev)

Kümne korrutamine.

1) Liidan:

Korrutan:

$$10 + 10 = \dots ; 2 \cdot 10 = \dots$$

$$10 + 10 + \dots = \dots ; 3 \cdot \dots = \dots$$

$$10 + \dots + \dots = \dots ; \dots \cdot \dots = \dots$$

$$10 + \dots + \dots + \dots = \dots ; \dots = \dots$$

$$10 + \dots + \dots + \dots + \dots = \dots ; \dots = \dots$$

$$10 + \dots + \dots + \dots + \dots + \dots = \dots ; \dots = \dots$$

$$10 + \dots + \dots + \dots + \dots + \dots + \dots = \dots ; \dots = \dots$$

$$10 + \dots + \dots + \dots + \dots + \dots + \dots + \dots = \dots ; \dots = \dots$$

2) 3 kümnesendist on senti; $3 \cdot 10 = \dots$

6 kümnesendist on senti;

8 kümnesendist on senti;

7 kümnesendist on senti;

9 kümnesendist on senti;

10 kümnesendist on senti;

3) Piltpostkaart maksab 10 senti.

Kuidas arvutan.

3 kaarti maksab senti.

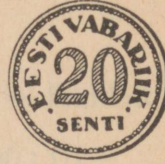
5 kaarti maksab senti.

7 kaarti maksab senti.

(Nimi)

(Kuupäev)

Täiskümnete korrutamine.

$$20 + 20 + 20 + 20 + 20 =$$

$$5 \cdot 20 =$$

$$50 + 50 =$$

$$2 \cdot 50 =$$

Korrutan:

1) Liidan:

$$20 + 20 = \dots; \quad 2 \cdot 20 = \dots$$

$$30 + 30 = \dots; \quad 2 \cdot \dots = \dots$$

$$40 + 40 = \dots; \quad \dots \cdot \dots = \dots$$

$$50 + 50 = \dots; \quad \dots = \dots$$

$$20 + 20 + 20 = \dots; \quad \dots = \dots$$

$$30 + \quad + = \dots; \quad \dots = \dots$$

$$20 + 20 + \quad + = \dots; \quad \dots = \dots$$

$$20 + \quad + \quad + \quad + = \dots; \quad \dots = \dots$$

2) $2 \cdot 30 =$

$$2 \cdot 20 =$$

$$2 \cdot 40 =$$

3) $4 \cdot 30 =$

$$3 \cdot 30 =$$

$$3 \cdot 20 =$$

4) $2 \cdot 50 =$

$$5 \cdot 20 =$$

$$4 \cdot 20 =$$

Korrutamise kõrval ka liidan:

5) $3 \cdot 10 = 10 + \quad + =$

$$3 \cdot 30 = 30 +$$

$$3 \cdot 20 =$$

6) $2 \cdot 40 =$

$$2 \cdot 50 =$$

$$2 \cdot 30 =$$

(Nimi)

(Kuupäev)

Jagamine täiskümnetega.

1) Vahetan raha:

1 kr. on senti. *Sent(i)* — lühidalt s.100 senti on 10-sendist; $100 : 10 =$ 100 senti on 20-sendist; $100 : 20 =$ 100 senti on 50-sendist; $100 : 50 =$ Kuidas loen $100 : 10$? $100 : 20$? $100 : 50$?*Jagamine.*2) 20 s. on 10-sendist. $20 : 10 =$; sest $2 \cdot 10 =$ 50 s. on 10-sendist. : 10 =; sest $\cdot 10 =$ 70 s. on 10-sendist. : =; sest $\cdot 10 =$ 90 s. on 10-sendist. : =; sest $\cdot 10 =$ 40 s. on 20-sendist. $40 : 20 =$; sest $\cdot 20 =$ 80 s. on 20-sendist. : 20 =; sest \cdot =

60 s. on 20-sendist. : =; sest =

100 s. on 20-sendist. : =; sest =

100 s. on 50-sendist. : 50 =; sest =

3) $40 : 10 =$ 4) $60 : 30 =$ 5) $90 : 10 =$ $40 : 20 =$ $70 : 10 =$ $90 : 30 =$ $50 : 10 =$ $80 : 20 =$ $100 : 10 =$ $60 : 20 =$ $80 : 10 =$ $100 : 50 =$ $60 : 10 =$ $80 : 40 =$ $100 : 20 =$

(Nimi)

(Kuupäev)

Kui palju on raha?

- 1) **Kahesendiseid** on: 3) **10-sendiseid** on:
 4 tükki; $4 \cdot 2 = \dots$ s. 3 tükki; $3 \cdot 10 = \dots$ s.
 7 tükki; 6 tükki;
 6 tükki; 8 tükki;
 9 tükki; 7 tükki;
 8 tükki; 4) **20-sendiseid** on:
 10 tükki; 3 tükki;
 2) **Viiesendiseid** on: 5 tükki;
 3 tükki; 4 tükki;
 2 tükki; 5) **50-sendiseid** on:
 4 tükki; 2 tükki;

Rahavahetamine.

- 6) 12 s. on kahesendist; $12 : \dots = \dots$; sest $6 \cdot 2 = \dots$
 18 s. on kahesendist; =; sest =
 14 s. on kahesendist; =; sest =
 20 s. on viiesendist; =; sest =
 15 s. on viiesendist; =; sest =
 60 s. on 10-sendist; =; sest =
 60 s. on 20-sendist; =; sest =
 80 s. on 20-sendist; =; sest =

(Nimi)

 (Kuupäev)

Arvutamist rahadega.

1) 2 viiesendist, 3 kahesendist ja 3 ühesendist on kokku senti.

Arvutan:

$$\begin{array}{r} 2 \cdot 5 = 10 \\ 3 \cdot 2 = 6 \\ \hline 3 \end{array}$$

2) 3 viiesendist, 2 kahesendist ja ühesendine on kokku senti.

3) 4 kahesendist, 4 ühesendist ja viiesendine on kokku senti.

4) 3 kümnesendist, 2 kahekümnesendist ja 4 viiesendist on kokku senti.

$$3 \cdot 10 = \dots\dots\dots$$

$$\cdot \dots\dots = \dots\dots\dots$$

$$\cdot \dots\dots = \dots\dots\dots$$

5) 3 kahekümnesendist, 1 kümnesendine ja 5 kahesendist on kokku senti.

6) 1 viiekümnesendine, 4 viiesendist, 2 kahesendist ja 10 ühesendist on kokku senti.

(Nimi)

(Kuupäev)

Missuguste rahadega saan tagasi?Andsin **10** senti

Saan tagasi:

Mul on maksta:	5-sendiseid	2-sendised	sendiseid	Kokku
4 senti	—	2	2	6 senti
7 senti senti
8 senti senti
6 senti senti
5 senti senti
3 senti senti
2 senti senti

Andsin **20** senti

Mul on maksta:

Saan tagasi:

15 senti senti
12 senti senti
7 senti senti
14 senti senti
10 senti senti
6 senti senti
18 senti senti
13 senti senti
9 senti senti
11 senti senti
17 senti senti

(Nimi)

(Kuupäev)

Ostud hinnakirja järgi.

Hinnakiri.

Sulg	2 4 5 8 senti.	Märkmik	5 8 senti.
Pliiats	7 8 10 12 senti.	Vihk	6 7 8 senti.
Vesivärv	2 3 5 7 s. tükk.	Vihuke	3 4 senti.
Kirjutuspaber	1 2 senti poogen.	Kummi	5 7 9 senti.

Ostan koolitööd (mitte üle 20 senti). Hinnad valin ise.

- 1) 1 vihk s. 2) 2 poognat paberit, s. poogen s.
 1 pliiats s. 2 vesivärvi, s. tükk s.
 1 sulg s. 1 kummi s.

Kokku

Kokku

- 3) 2 sulge, s. tükk s. 4) 4 poogn. paberit, s. poogen s.
 1 märkmik s. 1 pliiats s.
 1 kummi s. 1 vihk s.

Kokku s.

Kokku s.

- 5) Mida saan osta 10 senti eest?

a)

b)

.....
....
.....

Kokku senti.

Kokku senti.

(Nimi)

(Kuupäev)

2 korda 3 on niisama palju kui 3 korda 2.

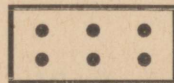
1) Tõmban jooned nii, et nööpe oleks:

2 rida

$2 \cdot 3 =$

3 rida

$3 \cdot 2 =$

Igas reas 3 nööpi

Igas reas 2

3 rida

$3 \cdot 4 =$

4 rida

$4 \cdot 3 =$

Igas reas 4 nööpi

Igas reas 3 nööpi

2) $2 \cdot 3 =$ 3) $2 \cdot 5 =$ 4) $4 \cdot 2 =$ 5) $2 \cdot 6 =$

$3 \cdot 2 =$ $5 \cdot 2 =$ $2 \cdot 4 =$ $6 \cdot 2 =$

$6 : 2 =$ $10 : 2 =$ $8 : 4 =$ $12 : 2 =$

$6 : 3 =$ $10 : 5 =$ $8 : 2 =$ $12 : 6 =$

6) $2 \cdot 7 =$ 7) $2 \cdot 8 =$ 8) $2 \cdot 9 =$ 9) $2 \cdot 10 =$

$7 \cdot 2 =$ $8 \cdot 2 =$ $9 \cdot 2 =$ $10 \cdot 2 =$

$14 : 2 =$ $16 : 2 =$ $18 : 2 =$ $20 : 2 =$

$14 : 7 =$ $16 : 8 =$ $18 : 9 =$ $20 : 10 =$

10) $3 \cdot 4 =$ 11) $3 \cdot 5 =$ 12) $3 \cdot 6 =$ 13) $4 \cdot 5 =$

$4 \cdot 3 =$ $5 \cdot 3 =$ $6 \cdot 3 =$ $5 \cdot 4 =$

$12 : 3 =$ $15 : 3 =$ $18 : 3 =$ $20 : 4 =$

$12 : 4 =$ $15 : 5 =$ $18 : 6 =$ $20 : 5 =$

(Nimi)

(Kuupäev)

Igaüks saagu ühepalju!

(Jagamine võrdseteks osadeks.)

- 1) 2 last - Ilmi ja Uuno - jagavad 12 pähklit, kumbki saab ühepalju, see on pähklit.

Siin on pähklit.

$12 : 2 = \dots; \text{ sest } 2 \cdot \dots = \dots$

Kuidas jagan pooleks?

- 2) 3-le särgile läheb 12 nõöpi, igale särgile ühepalju, see on nõöpi.

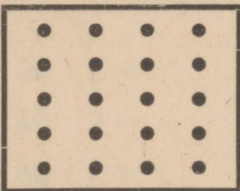
Siin on nõöpi.

$12 : 3 = \dots; \text{ sest } 3 \cdot \dots = \dots$

Kuidas jagan kolmeks?

- 3) Siin on õuna.

$20 : 4 = \dots; \text{ sest } \dots \cdot \dots = \dots$

Kuidas jagan neljaks?

4) Jagan 10 pooleks; saan		$10 : 2 = \dots; \text{ sest } \dots \cdot \dots = \dots$
Jagan 12 neljaks; saan		$12 : 4 = \dots; \text{ sest } \dots \cdot \dots = \dots$
Jagan 15 kolmeks; saan		$15 : 3 = \dots; \text{ sest } \dots \cdot \dots = \dots$

Jagan ise (teisel leheküljel) arve 4, 6, 8, 20 pooleks,
6, 9, 12, 18 kolmeks, 4, 8, 20 neljaks.

(Nimi)

(Kuupäev)

Jagamine võrdseteks osadeks.

Kodusest elust.

- 1) Ema lõikas 6 meetrit riidet poolteks. Kumbki tükk on m.
- 2) 12 kilo jahu kulub ära 6 päevaga. Päevas kulub kg.
- 3) Salme maksis 4 ühesuguse saia eest 20 senti. Mis maksab sai?
Vastus: s.
- 4) Isa tennis nädalas 18 kr. Päevas tennis ta kr.
- 5) Leida juturaamatus on 60 lehekülge. Selle loeb ta läbi 3 päevaga, päevas keskmiselt lehekülge.

Kuidas arvutan.

1) $6 : \dots = \dots$	1) $6 : \dots = \dots$	1) $6 : \dots = \dots$
$\cdot \dots = \dots$	$\cdot \dots = \dots$	$\cdot \dots = \dots$
2) $\dots : \dots = \dots$	2) $\dots : \dots = \dots$	2) $\dots : \dots = \dots$
$\cdot \dots = \dots$	$\cdot \dots = \dots$	$\cdot \dots = \dots$
6) $20 : 2 =$	7) $30 : 3 =$	8) $50 : 5 =$
$40 : 2 =$	$60 : 3 =$	$60 : 6 =$
$60 : 2 =$	$90 : 3 =$	$70 : 7 =$
$80 : 2 =$	$40 : 4 =$	$80 : 8 =$
$100 : 2 =$	$80 : 2 =$	$100 : 5 =$
9) $\dots : 4 = 10$	10) $\dots : 6 = 10$	11) $\dots : 20 = 3$
$\dots : 2 = 30$	$\dots : 3 = 20$	$\dots : 30 = 3$
$\dots : 3 = 10$	$\dots : 2 = 40$	$\dots : 40 = 2$
$\dots : 2 = 20$	$\dots : 4 = 20$	$\dots : 30 = 2$

(Nimi)

(Kuupäev)

Sentimeetrid.

- 1) Võtan mõõtpaelal 25, 40, 62, 74, 88, 95 sentimeetrit.
 2) Mõõdan antud jooned sentimeetrites nii, nagu esimesel joonel näidatud.

| | | | 3 cm | cm

|

|

|

- 3) Tõmban (pliiatsiga) 11, 5, 8, 7 ja 13 cm pikkused jooned.
 Alustan kõige lühemaga.

|

|

|

|

|

- 4) Aldo kleebib läikepaberi ribakesi üksteise otsa.

Iga ribake on: 3 cm 2 cm 5 cm 4 cm 6 cm pikk

Aldo võtab: 4 6 3 5 3 riba

Aldo saab: cm cm pika riba

- 5) Aili lõikab paela ühepikkusteks tükkideks.

Paela on: 40 cm 80 cm 100 cm 60 cm

Iga tükk on: 20 cm 20 cm 50 cm 20 cm pikk

Aili saab: tükki

(Nimi)

(Kuupäev)

Meeter.

- 1) Näitan mõlema käega: kui kõrge on 1 meeter? kui pikk on 1 meeter.

Mitu meetrit on meie klass pikk, lai ja kõrge?

- 2) Kui palju tuleb osta eesriiet akende jaoks?

1-le aknale läheb: 4 m 3 m 4 m 5 m 4 m eesriiet

Aknaid on: 4 5 3 4 5

Eesriiet tuleb osta: m

Kuidas arvutan.

- 3) Voodilinaks kulub 2 m riidet. Riidet on 12 m. Sellest saab paari voodilinu.

- 4) Meeter riidet maksab 3 kr. 2 voodilina jaoks tuleb osta seda riidet krooni eest.

- 5) Põrandalauad on 20 cm laiad. 1 m laiusele põrandale läheb lauda. 4 m laiusele põrandale läheb lauda.

6) 1 m — 40 cm = cm	7) 1 m — cm = 20 cm
1 m — 20 cm =	1 m — 90 cm
1 m — 50 cm =	1 m — 70 cm
1 m — 70 cm =	1 m — 50 cm
1 m — 90 cm =	1 m — 40 cm

(Nimi)

(Kuupäev)

Kilogrammide.

Küsimusi: Mitu kilo kaalub minu raamatukott? pang vett (ühes pangea)? telliskivi? (Kaaluda ja tõsta käega.)

Kuidas arvutan.

1) Kaupmehel on 5 kotikest suhkrut, igäühes 3 kg. See on kokku

2) Mitu 2-kilost suhkrukotikest saab 16-st kilost? Vastus:

3) Ema turukorvis on 3 kilo kartuleid, 1 kilo võid ja 2 kilo herneid. See on kokku kilo.

4) Kuidas saan kaaluda 3 vihiga 7 kg? (Vihid on: **5 2 2 1 1** kg.)
 + + = kg.

5) Kuidas saan kaaluda 3 vihiga 8 kg?

6) Kuidas saan kaaluda 4 vihiga 9 kg?

7) 8 kg + kg = 10 kg 8) 14 kg + kg = 20 kg

..... kg + = 10 kg kg + = 20 kg

..... kg + = 10 kg kg + = 20 kg

..... kg + = 10 kg kg + = 20 kg

..... kg + = 10 kg kg + = 20 kg

(Nimi)

(Kuupäev)

Kuidas on hõlpsam arvutada?

Kriipsutan alla need 2 arvu, mis on kokku 10. Siis arvutan

1) Metsavaht Laur nägi Kõrgepalu metsas loomi:

oravaid	8	9	7	5	8	6	9	7
jäneseid	3	4	5	6	7	6	7	8
rebaseid	2	1	2	2	—	3	1	—
metskitsi	4	5	3	5	2	4	1	3

Kokku looma.

2) Metsast veetakse palke:

$$17 - 8 = \quad 15 - 7 - 5 = \quad 18 - 7 - 3 - 6 =$$

$$16 - 6 = \quad 14 - 6 - 4 = \quad 17 - 8 - 2 - 4 =$$

$$14 - 8 = \quad 16 - 7 - 6 = \quad 19 - 6 - 4 - 7 =$$

$$15 - 7 = \quad 18 - 6 - 8 = \quad 20 - 6 - 8 - 2 =$$

3) Lapsi tuleb kelgumäele ja läheb sealt koju.

$$6 + 3 - 5 + 7 - 6 = \quad 12 - 4 - 5 + 7 - 8 =$$

$$5 + 6 - 8 + 4 - 7 = \quad 2 + 12 - 6 + 10 - 8 =$$

$$9 - 5 + 7 + 3 - 8 = \quad 3 + 10 - 9 + 3 - 6 =$$

$$2 + 7 - 4 + 5 - 10 = \quad 15 - 7 - 3 + 6 + 2 =$$

4) Kiirarvutamist – kirjutada ainult vastus. (Teiskordsel arvutamisel järele katsuda, kas on õige.)

8	5	19	20	7	5	18
+ 6	+ 12	- 11	- 14	+ 12	+ 15	- 9
- 5	+ 3	- 5	+ 2	- 14	- 13	- 7
+ 11	- 14	+ 14	- 8	- 2	+ 4	+ 15
- 4	- 5	+ 2	+ 15	+ 13	- 11	- 8

(Nimi)

(Kuupäev)

Lapsed mängivad.

1) Eedi, Leeni, Aino, Heino ja Priidu mängivad täringmängu.

Täringul on silmi:	1	2	3	4	5	6	Kokku
Eedi sai:	-	1 kord	-	2korda	-	1 kord	
Leeni sai:	2korda	-	2korda	-	-	-	
Aino sai:	-	2korda	-	1 kord	1 k.	-	
Heino sai:	1 kord	-	-	3korda	-	-	
Priidu sai:	-	-	1 kord	1 kord	-	2korda	

Kes sai kõige rohkem silmi?

2) Lapsed mängivad „reisimist“ või „kelgutamist“. Iga mängu juures peab olema ühepalju lapsi:

Mängijaid on:	12	18	15	16	20	14
Mänge on:	3	6	3	4	4	7

Iga mängu juures on lapsi:

Kiirarvutamist.

- 3) $4 + 16$ 4) $3 \cdot 4$ **12** 5) $16 : 2$ **8** 6) $2 \cdot 7$ **14**
- $: 5$ $: 6$ **2** $: 4$ $+ 4$
- $\cdot 3$ $\cdot 5$ $\cdot 6$ $: 9$
- $- 6$ $\cdot 2$ $: 2$ $\cdot 8$
- $\cdot 3$ $\cdot 3$ $\cdot 3$ $- 4$
- $+ 2$ $: 30$ **2** $: 2$ $: 6$

(Nimi)

 (Kuupäev)

Kordamist.

- 1) Kaaluvihid on: 1, 2, 2, 5 ja 10 kg. Kaupmees müüb 3, 4, 5, 6 . . . 20 kg jahu. Missuguste vihtidega ta kaalub?

Näidis:

$$3 = 1 + 2$$

$$9 =$$

$$15 =$$

$$4 =$$

$$10 =$$

$$16 =$$

$$5 =$$

$$6 =$$

$$7 =$$

$$8 =$$

- 2) Korrutamiseks: $2 \cdot (4, 5, 8, 10, 7, 20, 6, 40, 9, 50)$
 $3 \cdot (6, 10, 5, 20, 4, 30); 4 \cdot (5, 10, 20)$

Näidis: $2 \cdot 4 =$ $2 \cdot 8 =$

$$4 \cdot 2 =$$
 $8 \cdot 2 =$

$$2 \cdot 5 =$$

$$5 \cdot 2 =$$